

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisele sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. — 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

ACTIVITĂȚEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apăre în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LURIAN BERCIAN

Destituirea dela Oșorheiu.

Almanachul sf. Nicolae!

Cartea lui Maneguițiu, a protopopului destituit dela M.-Oșorheiu, atacă vehement procedura Consistoriului din Sibiu în unele cauze de interes public, în cari și fostul protopop a fost interesat în calitate de organ consistorial.

Protopopul precum se vede, din scrierea sa, n'a fost mulțumit de rezoluțiunile consistoriale aduse în anumite cauze și pentru aceasta s'a rezolvit să dea publicității indignațiunea sa, criticând aspru, ba chiar batjocorind și insultând persoane încăruntite și serviciul bisericesc, din trecut și din prezent, necruțând nici persoanele Metropoliților Miron și Mețianu. Atacă într'un mod ne mai pomenit pe fiscul consistorial Preda, pe asesorul Z. Boiu, Moise Lazar și pe repos. Dr. Olariu, ca și când aceștia singuratici ar reprezenta Consistoriul, care i-ar fi cauzat multele nedreptăți ce le înșiră.

Peste tot vorbind despre cartea lui Maneguițiu, putem spune hotărît, că numai cinstite nu-i face. Ba îl prezintă pe autor ca pe un om pătimaș, vehement și absolutistic, hibaș la o doagă, tocmai ceea-ce dînsul vede în mai mic grad la altul.

Mai reiese încă și aceea din cartea sa, că în clerul bisericii ortodoxe sunt mai mulți astfel de preoți cum a fost Maneguițiu, pedanți, criticanți, mai mult știutori, înfumurați, vehemenți și nemulțumiți cu nimenea din lume.

Biserica ca instituțiune pentru îndreptarea oamenilor, după legile sale canonice are datorință necondiționată

pe astfel de oameni să-i pună la locul lor de pocăință.

Așa a făcut și cu Maneguițiu.

Batjocura lui Maneguițiu poate v'a provoca resens și în sinodul sau congresul bisericii, pentru-că cei dela Arad se vor îngriji de aceasta. Până atunci însă, noi condamnăm »Almanachul sf. Nicolae« dela Murș-Oșorheiu, ca pe un produs scrintit.

Am publicat scrisoarea aceasta primită dela un prieten al ziarului nostru. Avem însă și noi câteva observări. Recunoaștem, că dl Maneguițiu a călcat în picioare *disciplina*, ce este postulatul suprem al ordinii la toate instituțiunile unde sunt atâtea organe mai înalte și mai inferioare.

S'a prezentat ca unul, care nu simte *nici o stimă* față de capul bisericii noastre, — deci:

El singur s'a făcut *cu organ supus* capului bisericii, imposibil.

Cu tot dreptul a fost dară destituit, cu atât mai mult, pentru-că dînsul *nici n'a fost drept*.

A vorbit în cartea sa despre lucruri atribuite *exclusiv aderenților I. P. Sale a d-lui Metropolit*, — va să zică toate »desvălirile« (?) *au caracter de clicărie*.

Nu înțelegem însă rigoarea — altcum justă — față de dl Maneguițiu, când nu demult în ziarul »Libertatea« din Orăștie redactat de *un preot gr.-or.* cu numele Ioan Moța, *am cetit insulte grave la adresa I. P. S. Sale a d-lui Metropolit*.

Și *acestui preot, care tocmai acel păcat l-a comis din punct de vedere a disciplinei și a stimei față de capul bisericii ortodoxe*, ca și Maneguițiu: *nu i-s'a întemplat nimic!*

Și azi e în postul său! ba în câștigăm *nici cercetare nu s'a pus în curgere contra acestui așa numit preot!* — bag seamă, acesta a avut protectori mai puternici la Consistor.

Consistoriul și I. P. S. Sa să fie dar' *nu numai energici*, ci să fie *egal energici, fără considerare la persoane* și protectori. Protopopul Orăștiei și Consistoriul ar trebui să știe, că dacă d-lui protopop *Maneguițiu* nu i-a fost permis se taie în onoarea capului bisericii, apoi doar *nici preotul Ioan Moța* nu are privilegiul de-a călca în picioare onoarea aceluiași cap bisericesc — așa credem noi.

Ori:

Dacă *preotul Ioan Moța are acest privilegiu, apoi cu tot dreptul se poate pretinde și restituirea d-lui protopop Maneguițiu în postul său*.

Asta-i *dreptatea obiectivă!*

Pentru-ce nu ne putem înțelege?

În preajma așteptărilor noastre de a vedea în a-le cui mâni se v'a depune soarta bisericii noastre din Arad și Oradea-mare, și în starea noastră actuală, când dat ne este a constata cu durere, cum un protopop lovește fără cruțare și atacă cu expresiuni nedemne, persoane, cari represintă autoritate mai înaltă bisericească, ne vine de sine a medita din nou asupra întrebării, de altfel prea bine cunoscută, că: pentru-ce nu ne putem înțelege?

Valorosul nostru bărbat, dl Alex. Mocsonyi, în scrisoarea sa remarcabilă adresată »Telegrafului Român« la ziua

festivă a instalării Înalt Prea Sfințitului Metropolit Ioan Mețianu, scrie despre situațiunea și misiunea bisericii între altele, așa: »Gravitatea situațiunii își află expresiunea în acel conflict profund, care subversează între spiritul bisericii și spiritul modernei concepțiuni de viață. — Ca și o stâncă în mijlocul valurilor furtunoase, așa stă biserica astăzi, izolată, în mijlocul curentelor dușmănoase ale acestei direcțiuni moderne, în contra cărei influențe nici statul, nici societatea nu s'a putut imunisa pe deplin«.

»Concepțiune realizată a vieții«: se zice aceasta direcțiune. Realistă, căci potențele ideale ale vieții nu le primește de potenții reale, ci numai de niște prejudețe și iluziuni ale spiritelor naive, și prin urmare nu le atribuie nici o valoare reală, sau numai într'atâta, încât ele pot fi utilizate de câtră »realității practici« spre exploatarea »spiritelor naive«. Cam astfel se poate preciza spiritul acestei moderne direcțiuni realiste«.

»Pe lângă o astfel de concepțiune a vieții, n'are să ne surprindă defel de valvarea generală a conceptelor și principiilor morale, ce o putem constata pretutindenea«, etc.

Ei bine, continuă dl Mocsonyi, — ridicarea slăbiciunilor de caracter la rangul virtuților și degradarea virtuților la nivelul unor articoli de comerț: oare astfel de aparițiuni nu constituiesc neînduioasele criterii ale decadenței morale?

Vedem și aici: doctrinele false corump moravurile bune ale popoarelor. Căci, *fals* este realismul *acela*, care în ordinea fizică a lucrurilor nu cunoaște alte potențe *reale*, decât: *împins* și *presiu*ne, ear' în ordinea morală a vieții, nu alte decât: principiul celui mai tare și al egoismului. Istoria ne învață tocmai contrarul: *în viața popoarelor po-*

FOIȘOARA

Pesimismul lui Eminescu.

S'a acuzat societatea Junimea că a făcut pe Eminescu pesimist. Membrii marcanți ai acestei societăți s'au ocupat mult cu ideile lui Schopenhauer. Unii au tradus parte din scrierile lui și i-au propagat ideile la noi. Dar mă rog. Dl Maiorescu e schopenhauerist, dl Carp, de asemenea. Acum poștiți de îmi arătați două persoane mai optimiste decât acești doi lideri ai Junimei. Și dacă Schopenhauer nu a putut face pesimiști pe doi mari adoratori ai lui, cum putea face pe Eminescu prin intermediul lor? Dacă însăși Junimea nu era pesimistă cum putea să-l facă pe Eminescu? Așa dar e absurd să ne închipuim, că Junimea ar fi avut cea mai mică influență directă asupra pesimismului poezilor noștri în general.

Indirect însăși Junimea a agravat, a mărit pesimismul nostru. Și iată cum: Direcția societății acesteia era prea optimistă. Mai

toți membrii ei având poziții sociale foarte bune și-au închipuit și-i închipuesc chiar și astăzi, că toți Românii și prin urmare și țara stă tot atât de bine ca și d-lor. De aci optimism pe toată linia, optimism în vorbe, optimism în fapte. Resultatele? Fiasco pe toată linia. Nimeni aproape nu-i urmează. Și rezultatul final va fi, că toți membrii optimiști ai Junimei sau ai »Convorb. Lit.« vor deveni tot atât de pesimiști ca și Eminescu. De altfel putem asigura de pe acum pe dl Carp și pe dl Maiorescu, că cu cât se vor opune mai mult ideilor propagate de Eminescu, cu atât mai mult vor fi influențați de ele. Și cu cât vor propaga optimismul, cu atât vor deveni mai pesimiști tocmai spre sfârșitul carierei. Decepțiunea le va fi mare, mai cu seamă când vor vedea că aproape: »în lume viețuit'au în zadar« și »simți că nimica nu ești«. Vor simți și d-nii: Carp și Maiorescu ca și demonul lui Eminescu, că pentru țară au viețuit aproape în zadar și că nimica nu sunt și aproape nimic bun nu au făcut. Se va împăca oare în cele din urmă Ingerul cu Demonul? Se vor împăca ei cu ea? Să sperăm. Spre fericirea acestei țări să sperăm, că d-nii Carp și Maiorescu vor vedea realitatea lucrurilor, și vor apuca drumul pesimist a lui Eminescu, drum migălos, dar singur adevărat.

Eminescu geniu, adîncul cunoscător al lucrurilor, Eminescu naționalistul a simțit, că el merge drept la țintă și că a nimerit ulicioara cea adevărată. El voia se tragă și caracudele dela Junimea după sine. Dar caracudele tot caracude. Au luat-o orbecând pe calea cosmopolitismului. Și așa fost marea nenorocire a lui Eminescu. Poate nimic nu a contribuit atât de mult la înebunirea lui de cât faptul, că nu a fost urmat de ai săi. De câte-ori nu va fi exclamat în desperare poetul întocmai ca și regretatul G. Cantacuzino: »dacă ai mei se opun ideilor mele, atunci ce vor face vrășmașii?«.

Și suferințele morale provenite din această cauză au contribuit mult, foarte mult la înebunirea unuia și moartea celuilalt.

În resumat: Optimismul »Junimei« a fost fatal lui Eminescu.

Și acum rugăm pe on. cetitori să ne urmeze și pe drumul fad, neplăcut, neatrăgător al pesimismului marelui nostru economist. Cât despre gingașelele cetitoare, sunt aproape sigur, că ne vor părăsi. Și cu toate acestea ați văzut cu câtă căldură le-am luat noi apărarea. În schimb ce le cerem? Nimic mai mult decât să ne urmeze și la cetitul cifrelor ce vom cita, cum ne-au urmat la cetitul admirabilelor strofe și poezii citate.

Vom începe cu naftalina. Pare că vă ved cum vă întoarceți nasul. Uf! ce miros neplăcut. Da, neplăcut sună la nas, dar mult mai neplăcut sună la punge »țafa naftalina« de oare-ce ea ne costă câte-va milioane lei. Un mic istoric. Se ivește filoxera în Franța și începe cu distrugerea viilor. Se ivește și la noi și face același lucru. Francezii instituesc un premiu foarte mare — mi se pare 1,000,000 lei zi: un milion — pentru acel care va descoperi un remediu sigur contra filoxerei. Câți-va jidani voinđ să înșele statul român dau svonul, că s'a găsit remediul. Și noi fără să ne gândim la marea premiu — busola filoxerică — am cumpărat cu toptanul naftalina, acest rest ne-trebnic al unor fabrici străine, și am împrăștiat-o în vile noastre. Iar unde s'a pus naftalina a pierit și viță și buruieni. Încât despre filoxeră, ea a trecut în alte părți unde găsea vițe de hrană. Și în toată România s'a găsit un singur român, un simplu funcționar al Ministerului de Domenii, care a protestat contra acestui procediu barbar, contra acestei incalificabile prostii. El a prezentat Ministrului un raport contra aducerii naftalinei. Și știți ce a spus comisiunea însărcinată cu studierea chestiunii? »Il cunoaștem noi pe acest domn; el e un nebun!« Viitorul i-a dat lui dreptate și a do-

tențele ideale sunt cele mai eficace potențe reale, virtuțile cetățenilor, libertatea, dreptatea, morala în viața publică: aceste potențe ideale sunt acele potențe reale, cari întemeiază și garantează prosperarea, gloria și înflorirea statelor și a popoarelor, ear' demoralizarea distruge organismul lor și duce spre prăpastie state și popoare.

Vedem deci, că prețuitul realism este un pseudo-realism, și, că adevăratul realism nu este altceva, decât: adevăratul idealism.

Eată deci, cum eruditul nostru bărbat ca fiu devotat al bisericii sale și ca un stîlp puternic al poporului nostru, ne dă răspunsul clar la întrebarea pusă de noi în frunte, și care răspuns se reasumează pe scurt în aceea, că: »trăim într'un period de tranziție. Două direcțiuni ale vieții, diametral opuse: idealismul și pseudo-realismul stau în luptă crâncenă, ear' noi ne găsim în mijlocul acestei lupte gigantice.

Acesta este motivul neînțelegerii noastre și al nemulțumirii noastre. Acei bărbați de-ai noștrii, cari, ca și dl A. Mocsonyi vor ști să cuprindă concepțiunea idealismului, și vor avea voința și tăria de a se manifesta și a lucra neobosit în direcțiunea de a eși învingător, cât mai în grabă: adevăratul spirit al moralității, acei bărbați vor fi bine meritați de neam și de biserică, pentru-că bunăînțelegere va fi fructul ostenețelor lor, din care vor răsări toate cele bune.

V.

Protecțiunea copiilor.

(Copiii dela trei ani în sus).

Copii găsiți și orfani în vîrstă de școlaritate sunt crescuți și în orfelinate. Statul crește copiii găsiți și orfani în orfelinatul de băieți din Focșani, care are și o secțiune de surdo-muți și alta de orbi și în »Asilul Elena Doamna« pentru fete. În anul 1897, M. Sa Regele a fondat pe moșia Slobozia-Zorleni, din județul Tutova, Orfelinatul agricol »Ferdinand« pentru 30 băieți.

În interesul igienei copiilor este necesar, ca primăriile urbane să înființeze în interiorul orașelor, în centrele populate, grădini publice, »square«, locuri plantate fără praf, destinate pentru

vedit, că comisia compusă din atâtea celebrități [?!] a fost de o crasă ignoranță, de o ignoranță ne mai pomenită. Ați văzut cum știu jidanii să prostească un întreg Minister? Funcționărașul a fost regretatul St. Pop.

Vom cita acum câte-va pasagii dintr'un studiu făcut de St. Pop. Dela 1871—1876 adică înainte de Convenția comercială cu Austro-Ungaria, România a vîndut și cumpărat mărfuri dela străini în valoare de:

Export total 874 milioane; import total 555 milioane, »de unde urmează, că înainte de convenție pe fie-care an intrau în țară cu aproape 58 mil. lei mai mult decât eșiau«.

Pe timpul convenției :

Export total aproximativ 2000 milioane. Import total 3000 milioane.

»De aci se vede, că în timp de 10 ani cât a durat convenția, țara noastră a plătit străinilor un tribut de 897 milioane sau aproape câte 90 milioane lei pe fie-care an. Va să zică, cu atîta consumăm sau cheltuim mai mult decât câștigăm sau producem«.

»... pe câtă vreme aurul nu se produce în țară, ci se aduce din străinătate pe o poartă și cealaltă îl scoatem în cantități mai mari, este evident, că mergem îndărăt sau cu alte cuvinte consumăm din economiile ce au făcut în trecut, sau facem datorii

jocurile copiilor. În multe orașe române s'a și îndeplinit această cerință.

Exploatarea copiilor pentru cerșetorie este la noi mai rară decât în altă parte, precum este rară și simularea de infirmități la copii pentru a storce elemosină.

O lacună în organizațiunea noastră o constituie lipsa protecțiunii copiilor, a căror educațiune este neglijată de părinții lor, sau cari sunt expuși la maltratarea din partea părinților vicioși. În Franța direcțiunea asistenței publice a organizat în anul 1880 un serviciu pentru creșterea copiilor moralicește părăsiți și în anul 1889 guvernul francez a promulgat legea asupra protecțiunii copiilor maltratați și moralicește părăsiți. În Prusia a intrat în vigoare în anul 1901 »Fürsorge-Erziehungsgesetz«, noua lege pentru educarea obligătoare din partea Statului a copiilor până la 18 ani, ai căror părinți abuzează de puterea părintească, comit fapte imorale, desonorătoare; a copiilor cari au comis delikte, pentru cari nu pot fi pedepsiți din cauza etății lor; în general, când acțiunea educatoare a părinților este insuficientă, spre a opri coruperea completă a copilului. În Prusia Statul ia măsuri preventive în casurile, când creșterea copiilor nu este astfel condusă de părinți, ca să garanteze un succes. În Austria Statul intervine numai atunci, când copilul a venit deja în conflict cu legea penală. Ungaria are 14 internate pentru educația copiilor moralicește neglijăți. În Anglia Workhouses, institutele pentru munca obligătoare a cerșetorilor și a vagabunzilor și pentru întreținerea săracilor, au secțiuni pentru copii; copii cu educațiunea neglijată se mai așează în Anglia, cu plată din partea administrațiunii locale, în familii și merg la școală, sau sunt crescuți în Poor-Law-Schools, școala cu internate pentru săraci. Mai există în Anglia asociațiuni private bogate: Dr. Bernardos Homes, cari întrețin internate pentru îndreptarea copiilor rău nărașiți din cauza imoralității ori neglijenței părinților.

A. Nicolau, magistrat român, a publicat în anul 1898 o scriere asupra acestei chestiuni [Protecțiunea copiilor maltratați și moralmente părăsiți, București 1898], în care zice, că Codul Calimach, art. 190, a permis părinților a pedepsi într'un mod cuviincios și văt-

până-ce va veni o zi, în care se va goli sacul economiilor vechi, vom perde și creditul...»

»Acum ni se pune întrebarea că oare-ce este de făcut? Să ne mărginim poftele și să cheltuim mai puțin, ori să ne încordăm puterile ca să producem mai mult? Eu cred că trebuie să facem și una și alta... Numai aceia să cumpărăm dela străini ce n'am putea produce în țară... și înainte de toate să ne fabricăm manufacturile de cari avem trebuință«.

(Va urma).

I. S. ORDEAN.

De ce nu pot?

Ah! de ce n'avui puterea.
Ca să vă opresc în loc,
Zile bune și senine,
Zile scumpe de noroc?

Dup' atîta ani de jale,
Suferințe și nevoi,
Azi și mâne, totdeauna
Sboară gîndul meu la voi:

Căci în voi mi-e îngropată
Inima cu dor cu tot
Pentru veci, zile iubite
Să vă 'ntorc de ce nu pot?

S.

mător pe copii cu moravuri rele, că astăzi puterea părinților este mai mare, că ei pot aplica chiar închisoarea; că tot Codul Calimach a prescris la art. 232, că dacă tatăl se va vesti ca un desfrînat; sau pentru o vinovăție se va osândi la închisoare mai mult decât un an, cade stăpînirea părintească; și la art. 333, că părinții cari nici cum nu se îngrijesc pentru hrană și buna creștere a copiilor perd puterea părintească; că legislatorul modern este însă foarte indulgent față cu părinții cari speculează asupra inocenței copiilor, că bătaia întră în prevederea dreptului comun penal. A. Nicolau observă, că la noi legislatorul (codul civil) nu a organizat un sistem de protecțiune legală a minorilor legitimi sau naturali contra abuzului autorității părinților, că codul civil determină drepturile și datoriile părinților către copii, dar' nu prescrie nici o sancțiune pentru a asigura observarea lor, astfel, că dacă părinții nu-și îndeplinesc sarcinile lor față de copii, sau dacă abuzează de autoritatea lor asupra copiilor, Justiția nu poate interveni pentru a-i priva de drepturile lor, sau cel puțin pentru a le restrînge.

Dar' pentru copii moralicește părăsiți, fără părinți, fără familie precum și pentru cei neglijenți de familia lor, până astăzi nu s'a înființat la noi nici o tutelă. În anul 1896, Gr. I. Dianu, director general al Inchisorilor, a propus înființarea de colonii agricole, pentru îndreptarea copiilor vagabunzi și cerșetori, cari încep viața prin aresturile preventive și sfîrșesc cu munca silnică. La casa de corecțiune pentru minorii criminali Mislea, populată de 215 minori, în etate de 12—21 ani, s'a și înființat în anul 1901—1902 o colonie agricolă a minorilor condamnați.

Pentru a preveni recidiva acestor nenorociți după liberarea lor, pentru a îndrepta pe cerșetorii și vagabunzii minori, deprinzîndu-i cu munca onestă, ne lipsește un organ, care există în alte state: Societățile de patronare a minorilor moralicește părăsiți. Legea din anul 1894 asupra regimului închisorilor prevede, că pe lângă fiecare închisoare se vor înființa comisii de priveghiere și se vor putea admite ori-ce societăți de patronare libere, ce se vor prezenta spre a lucra la reformarea morală a condamnaților (Gr. I. Dianu, Istoria închisorilor din România, ediț. III. București, 1901): Până astăzi nu s'a înființat la noi asemenea societate de patronare; dar' în anul 1900, Gr. I. Dianu și de curînd și d. Stelian Popescu, judecător de instrucțiune, au propus, ca să se creeze, în fine, și la noi societăți de patronare a minorilor moralicește părăsiți, cerșetori, vagabunzi și criminali, și Gr. I. Dianu pregătește deja constituirea lor.

(„J. S. C. A.")

Dr. I. Felice.

O altă părere la destituirea lui Maneaguțiu.

Condamn pe autorul cărții »Almanachul sf. Nicolae« și aprob dispoziția Consistoriului, emanată din punct de vedere disciplinar canonic.

Știm cu toții cât de cu greu s'a eluptat frumoasa constituție a bisericii gr.-or. Iață de care jalusia autagonilor

ei este nemărginită. Nu trece zi și s'apătămână în care aceea se nu fie atacat și amenințată din partea dușmană. Pri mejdia de-a putea fi ciungărită este toc mai în timpul de față mai eminentă c ori și când.

Dacă socotim greutățile înaintașilor nostri și a celor puțini bărbați eru diți clericali și mireni, cari mai sun încă în viață, dacă cumpănim ostenețele creatorului constituției, a marelui Andreiu, pe care cu toate prilejurile îl preamărim pentru energia sa, cu care a adus trebile bisericii cuvîntătoare l bun sfîrșit, lăsându-o de moștenire nepertoare: apoi vai! cu câtă ușurință subsapă unii nesocotiți la aceasta instituție, totdeauna pe motive particulare pline de interese proprii și nici cînde bine obștesc.

Nu prin articli de ziaristică și nici prin broșure-almanachuri de aceste s pot sana eventualele pedeci în administratiia bisericii, ci folosindu-se de remediile prescise în statutul organic și în fața forurilor competente, în mod vrednic și cinstit, după cum adecă s cere tocmai dela organele eclesiastice cărora »Archiereul« le este, și trebu să le fie, o persoană, în care dator sunt a avea deplină încredere.

Apucăturile stîngace a-le multo organe parohiale și a-le altor factori conducători în a-le bisericii și școalelor sunt primejdioase și compromițînd lucrurile mai înalte, vor trage după sine amestecul dușmanului, care pîndește după astfel de privilegii și încurcături. Resultatul... Amestec în detrimentul nostru tuturor.

O dorință avem! Archiereii și cor sistoarele să purceadă în toate... *da în toate* afacerile bisericesti-școlare c una și aceeași energie, nisuindu-se stîrpl și nimici încă în embremiu, acțiunile resvrătorilor, cari în mod ușurati se fac denunțatorii cauzelor noastre d bun obștesc, de cari avem destui în sinul nostru!

X.

Condițiuni de primire

în școala civilă de fete a »Asociațiunii« di Sibiiu și în internatul aceleia.

În clasa I a școlii civile de fete : primesc eleve :

a) cari dovedesc prin atestat de botez că au împlinit cel puțin vîrsta de 9 ani;

b) cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare [poporale sau primare], ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățămînt prescrist pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vreo clasă premergătoare dela altă școală de categoria școlii civile.

În lipsa unui astfel de atestat, sau l lângă atestat de pe clasa V și VI dela școala elementară-poporală, primirea în ori-care clasă a școlii civile, ce corespunde vîrstei elevului se poate face numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în sensul oric națiunii ministeriului regesc-ungar de cult și instrucțiune publică, dto 11 August 188 Nr. 29000. Examenul de primire este scut de taxă.

Elevele, cari se înmatriculează pentru prima dată la școala noastră, au să producă atestat școlar, atestat de botez și certific de revaccinare.

În cursul complementar [supletor], în preunat cu școala civilă de fete a »Asociațiunii, în sensul §-lui 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, cari :

absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se pot însă primi și eleve, cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolva toate cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1902/1903 se pot face din 1—6 Septembrie st. n. 1902

Examenele de amendare, se țin în 2 Septembrie st. n. 1902 la 8 ore a. m., cu elevele, cari s'au insinuat la direcțiune în termenul prescris.

În 3 Septembrie st. n. 1902 la 8 ore a. m. se vor ținea examenele de primire, eară în 4 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele, ce se înscriu prima dată la aceasta școală, o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Același didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a Reuniunii femeilor române, au să fie insinuate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentru-ca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 400 cor. pe an, plătită înainte îndouă sau cel mult în patru rate. Spesele pentru cărțile trebuincioase, pentru materialul de scris, de desemn și lucru de mână, nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se poartă separat de părinți, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii :

a) dacă o elevă voiește să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână taxa de 18 cor.* pe lună; dacă 2 eleve iau împreună instrucțiune în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 9 cor. de elevă; sau

b) dacă o elevă voiește să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână taxa de 12 cor.* pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză, câte 2 ore pe săptămână se compută pe lună cu 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase în nemijlocita apropiere a parcului orașenesc și e provăzut cu apaduct, baie proprie, lumină electrică, etc. încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fie-care zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directoarei, al profesoarelor și guvernantelelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau fol de coperit, 4 ciarșafuri [lințoluri, lepedee], 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 peptene, cari toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburiile de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fiecare, ciorapi și fuste de culoare închisă și batiste [marămi] câte 1 duzină, 1 parapleu [cort] și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toaletele noue, sfătuim părinții și tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcăminteii elevelor interne, acele toalete să fac aici cu prețuri moderate, prin îngrijirea internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, 2 șurțe în forma unei haine, o pălărie de vară și una de eamnă, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 30—40 cor.

Dela direcțiunea școlii se poate primi prin postă: »Statutul de organizare« și »Regulamentul intern« al școlii, »Regulamentul pentru cursul complementar«, »Planul de învățământ« și »Regulamentul ministerial pen-

*) Din care sumă 2 cor. se contează pe lună institutului, pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

tru examenle publice, private, supletorii și de emendare«, à 10 cruceri exemplarul. Dela direcțiune se poate primi pentru 2 cor. și »Monografia« școlii, în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școlii și al internatului, în toate amănuntele. Sibiu, în August 1902.

Direcțiunea școlii.

NOUTĂȚI

— **Regele român Carol la Ischl.** Luni a sosit Regele Carol la Ischl, unde vizită pe Majestatea Sa F. I. I. Visitei i-să dă o însemnătate politică, întrucât prin aceea să confirmă tot mai tare aderarea României la tripla alianță, care are de scop susținerea păcii Europene. La Berlin s'a privit cu bucurie aceeași întâmplare, dovadă simpatiile anticipate deja de presă.

— **Un comite suprem morbos de nervositate.** Ca întregire a știrii sale publice »Pesti Napló«, că comitele suprem a comitatului Torontal Grof Nicolau Bethlen, fost până de curând comite al comitatului nostru, a fost chemat în 26 l. c. la ministrul de interne, unde fu solicitat să-și deie demisia. Numitul comite va fi concediat pe timp mai îndelungat, pentru de-a-și căuta de sănătate la oare-care sanatoriu. Deja cu prilejul instalării sale s'a observat, că deși era orator isteț, numai cu greu da expresiune cuvintelor sale de mulțumită la vorbirile de gratulație. La o ședință ținută la 11 l. c. s'a dovedit, că vorbele lui nu aveau legătura cuvenită și că trăserea la auzul vorbirilor mai glăsuitoare. De atunci încoace să agravă starea lui tot în spre rău. S'a constatat mai cu seamă nervositatea lui atunci, când demandă arestarea unei societăți de masă în Becskerek.

Contele Nicolau Bethlen nu are avere proprie, s'a căsătorit însă cu o soție avută. El a fost comite în Deva și deja acolo să iviseră primele simptome a morbului său de nervositate. Cu greu a putut fi capacitat la primirea postului de comite al Torontalului. [După »Budapester Tagblatt«].

— **Lucruri slabe.** Din comuna învecinată Spini, odinioară grănițeri, s'a înfășoșat niște locuitori necăjiți, cari să plângă că bărbați și femei, cari după starea lor socială ar fi să servească de pildă țăranilor de acolo, să folosesc de nepriceperea tineretului și în loc de a-i desmăta dela lucruri netrebnice: beții, bătaii și alte fărădelegi, îi mai să îndeamnă și așiftă la ură, pizmă și bătaii, fără pic de rușine, ajutând neînțelegerile și întru cei crescuți și nutrinđ dușmănie statornică întră locuitorii acestei comune mici, cari ar trebui să trăiască ca o familie; căci doară o soarte avură, când frățește apărare țara cu arma în mână, ca grănițeri ai reg. I. român.

Acum odată rătăcem numele acelora, cari viră zizanie și gălceavă în popor. Înțelegere bună, frățească și apărarea intereselor lor în multe alte treburi, cari dorm spre pagubă tuturor, recomandăm noi spinenilor!

— **Comun.: Vulcan, Coroiești, Paroșeni, Lupeni, Uricanii, Bărbătenii-de-sus și Câmpul-lui-Neag,** sub numirea Vulcan formează acum notariat cercual. Dorința unora este a să împărți acest notariat în două cu reședința în Lupeni.

Oamenii nostri conducători din acelea părți sunt datori a îngriji de timpuriu de interesele locuitorilor băstinași, de oare-ce ei și numai ei avevor să tragă urmările îngreunătoare, pentru-că sarcinile ce să vor pune vor avea să le supoarte, ear' cei-ce doresc împărțirea ca mâne-poimâne nu vor mai fi pe acolo! fiți cu luare aminte de pe acum și nu după-ce se va decide, mai de multe ori, fără știrea reprezentanților comunali.

— **Reprezentăție teatrală.** Sâmbătă și Duminică se vor da în sala otelului »Transsylvania« jocuri pasionale [Passionspiele] prin societatea d-lui Allesch. Ele oferă scene din viața lui Christos și sunt o specialitate bavareză. Rapoartele foilor despre aceste reprezentățiuni sunt pline de elogii. »Schwäbischer Mercur« scrie între altele: »Publicul aparținător celor mai bune cercuri s'a de-

lectat într-o liniște sârbătorească cu scenele impresionate, reprezentate în mod demn. Adâncă impresie, ce a făcut-o asupra lui piesa, se putea cunoaște pe liniștea cea mare, ce domnia în sală«. »Berl. Tageblatt« scrie: »Diletanții, toți oamenii din cercurile mici orășenești, agează cu istețime și sigur. Ei se contopesc în rolul lor și îndeplinindu-l cu un fel de evlavie bisericească, nu produc impresiunea unui simplu joc de comedii, care ar fi nedemn de seriozitatea obiectului«. — Prețurile sunt reduse în modul următor: o Lojă 4 fl. Cercle 1 fl. Locul I. 80 cr. Locul al II. 50 cr. Parter 30 cr. Studenții și garnisoana în parter 20 cr. Galerie, 20 cr. Recomandăm publicului reprezentația, care promise a fi foarte interesantă.

— **Obuzele aflate pe locul de tir.** Ministrul de interne a dat circular tuturor autorităților îndrumându-le să aducă la cunoștința publicului, că cei cari află pe câmp obuze [gloanțe de tunuri], să nu se atingă de ele, ci să se lase acolo și să facă imediat înștiințare la cea mai de aproape autoritate militară, ear' dacă în apropiere nu ar fi asemenea autoritate, atunci să înștiințeze la gendarmerie, ori la autoritatea civilă. Autoritățile civile, în scopul evitării nenorocirilor ce pot urma când oamenii nepricepători se ating de asemenea obuze, sunt obligate să facă imediat arătare la cea mai de aproape comandă de artilerie. Cel care află vr'un obuz și face despre aceasta înștiințarea cuvenită, capătă premiu câte 1 coroană de fie-care obuz.

— **Cavaler bătut.** Am înțeles, că un cavaler din Orăștie, care în anul trecut umbra în ruptul capului din Orăștie până la Bistrița să-și repareze onoarea atacată, a pățit-o în zilele aceste.

În fudulia lui și umflat în pene, a dat cu piciorul în un Domn din provincie, nu numai, fără l-a amenințat că-i măsură și palme.

Siriacul cavaler, își află omul în provincialistul nostru, căci pe când era gata a-i măsura palma, acesta îl dete de vatră, ca pe o broască, și dă-i la bufnite, cât cu mâna, cât cu piciorul, după metoda unui sătean.

Se zice, că prietini cavalerului o luară care încătrău, eară ceilalți ai provincialistului nu răsbeau a-l ridica de pe cel, care striga: »luați-l de pe mine că-l omor«.

Acum după o sfântă de bătaie sâtească, eară-și poate cerca onoarea tăvălită pe popicăria din str. Morii.

Noi îi zicem: »Wärst nicht aufi gstiegen, wärst nicht obi gfallen«.

— **Cum se învață în preparandia dela Arad.** Primim următoarea scrisoare dela un preparand absolut din Timișoara, cu datul 30 Iulie 1902.

Onor. D-le Redactor!

Am absolvat preparandia din Arad și sunt dator să laud pe D-zeu, că am scăpat de conducerea gendarmeriească a directorului grozav Ciorogariu.

Din preparandia Aradanăies absolvenții fără a se ști ruga, de aceea pricep de minune așa numitul joc de cărți »Ferbli«.

În loc de studii, au cele 32 în loc de octoic—doză.

Tinerii aspiranți de învățători sunt torturați cu algebra și ce s'ar conveni nu li-se propune.

Cantul este de tot neglijat. Au profesori tot oameni pensionați.

Amar de zilele celor cari ajung sub directoratul și profesorii de acum la preparandia și teologia din Arad!!

I. C.

— **Mihai Nicoara,** lucuitor în Vulcan și neguțetor de cărnării, mergând noaptea la șatra lui, ca să o păzească, dușmani de a-lui l-a atăcat și cu mai multe lovituri la culcat la pământ.

În urma larmei, căsenii l-a aflat plin de sânge, fără simțiri, zăcând în mijlocul drumului; eară făptuitorii luară tălpășița. Atăcatul a cunoscut pe făptuitorii și așa va succede justiției a-i pune la răcoare.

— **Nu favor, ci împlinirea datorinței.** Judecătoria administrativă a enunțat acum de curând o hotărîre principală de mare însemnătate. Anume, un contribuent a înaintat unei direcțiuni financiare o scrisoare prin care solicita rezolvirea unei cause a lui. Scrisoarea fiind netimbrată, a fost repertată, pe motiv că solicitând ea rezolvirea unei cause, ea se considera ca »petițiune cerătoare de favor«, ear' acestea nu sunt scutite de timbru. Apelată cauza la judecătoria administrativă, aceasta a cassat repartarea enunțând, că cetățenii sunt în drept să pretindă rezolvirea cauzelor lor supuse deliberării autorităților. Rezolvirea nu e favor, ci datorință oficială, deci solicitarea rezolvirii nu poate fi cvalificată ca cerere de oare-care favor.

LUCRURI VECHI.

Alba-Iulia, la 23 Martie 1617. Principele Bethlen Gábor dă revers dela mâna sa proprie, că a primit dela primarul și jurații din Orăștie 4000 floreni ungurești drept sumă de rescumpărare pentru comunele scaunale zălogite Cugir și Vinerea.

Principele Mihail Apafi demandă cu datul Alsó-Komana, 25 Maiu 1688 magistratului din Orăștie a pune la dispoziția deregătorului lui de curte 10 care cu boii din scaunul Orăștiei, cu cari să-i ducă 10 buți de vin dela Hunedoara la Alba-Iulia. Demandă să se dispuie aceasta neamănat și pentru lipsa sa privată.

La anul 1550 Ianuar 5 cu datul Székely-Vásárhely, Franz Kendi și Georg Macskási să deobligă universității sășești, în urma tocmeli avute cu reprezentanții acesteia, că vor libera comuna Vaidei din zalogire, dacă li-să va plăti 1000 fl. în ziua de Martie.

La 16 Decembrie 1550 cu datul Nagy-Sajó, Franz Kendy își recunoaște primirea sumei de zalogire, pentru comuna Vaidei, și declară toate drepturile avute, pentru aceasta comună dela regele Ioan, de șterse.

Cu datul Făgăraș, 27 Maiu 1689 demandă principele Mihail Apafi magistratului din Orăștie a duce 26 grinzi groase la podul cetății din Hunedoara.

Momentele din urmă a unor oameni mari.

Tassa luptându-se cu moartea dechiară, că i-ar plăcea să-și ardă toate opurile și mai virtos: »Ierusalimul eliberat«.

Frideric cel mare privind în momentele din urmă la soare zise surizind: »Peste puțin voui fi mai aproape de tine«.

De Lagny zăcând pe patul morții un amic voi să se convingă de este încă putere în el și de aceea îl întreabă, care e a doua potință dela 12? »144« îi răspunse el trăgând de moarte.

Maleherbes roagă în minutele de pe urmă pe veghetorul său să fie atent la erorile gramaticale și când preotul, căruia îi mărturisă păcatele, îi vorbi despre viața vecinică, zise: »Taci, rogu-te, căci de cumva vor vorbi și în viața de veci așa cu erori, nici că voiesc să cuget la ea«.

Concurs de primire la Seminarul jun. rom. gr.-cat. stud. = din Blaj. =

1. Părinții, cari voiesc să-și așeze băieții pe an. școl. 1902/3 în seminarul junimeii române greco-catolice dela gimnasiul superior gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avertați, că termenul concursului de primire este **15 August st. n. a. c.** Cererile de primire [se primesc numai gimnasiști] sunt a se adresa Prea Veneratului Consistor Metropolitan din Blaj și ce privește pe băieții, cari în anul școl. trecut, nu au fost elevi ai Seminarului junimii, au să fie instruite cu extras de boț, testimoniu de pe anul școl. trecut și atestat de vaccinare. In cerele părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și posta ultimă cu acuratețe și să declare, că cunosc pe deplin toate condițiunile și se obligă a le implini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expeda francate, petenții sunt rugați să alăture marcele postale de lipsă.

2. Pentru elevi sunt a se plăti: 8 cor. taxă de înscriere, 240 cor. pentru quartir, vîpt, luminat, încălzit spălat și în cas de lipsă medic și medicină, 2 cor. taxă de scaldă, 6 cor. taxă pentru scrobitul rufelor, așa dară cu totul 256 cor. la an. Taxa de înscriere, de scaldă și de scrobire are să se plătească toată de odată cu ocaziunea înscrierii; suma de 240 cor. în 2 respective 4 rate anticipative, astfel că în 1 Septembrie cu ocaziunea prezentării sunt a se plăti cel puțin 76 cor. respective 70 cor. In cas de 2 rate, rata a 2-a se va plăti în 1 Februarie, în cas de 4 rate, rata a 2-a se va plăti în 15 Noemvrie, rata a 3-a în 1 Februar, rata a 4-a în 15 April. Sumele aceste sunt atât de mici încât numai primindu-le regulat și anticipative se poate satisface atîtor trebuințe, câte sunt cu susținerea și îngrijirea elevilor. Astfel rectoratul va fi silit să dimită pe elevii, ai că-

ror părinți sau îngrijitori nu-și vor solvi ratele la timpul său.

3. Elevii vor avea să aducă cu sine:
a) 4 părechi de șimburi de pânză sau de giolgiu bune;

b) cel puțin 4 batiste;

c) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin 4 părechi ciorapi sau de obiele;

d) 1 saltea [sac de paie] și 2 lepedee (cearceafuri) de pus pe saltea;

e) 2 perini și 4 fețe [de perini];

f) 1 țol sau plapomă și 2 lepedee de plapomă;

g) 2 lepedee albe de giolgiu pentru coperirea patului [de lână și colorate nu sunt bune, căci nu se poate ajunge la uniformitate];

h) 1 cuțit, 1 furcuță, 1 lingură de metal, 1 pălzar și cel puțin 3 servete;

i) 1 perie de vestminte și 3 pentru încălțăminte;

l) cel puțin 3 ștergare și 2 pepteni, unul des și unul rar.

4. Elevii vor avea proviziunea întreagă și anume;

a) Locuință în sale mari, sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă;

b) Vîpt întreg, adecă dejun, prânz și cină.

La dejun vor avea lapte cald cu pâine, la prânz 2—3 feluri de mîncări, la cină 1—2 feluri. La prânz în zile de dulce va fi supă de carne, carne cu sos și mîncare groasă cu carne eventual zamă acră cu carne și mîncare groasă cu carne sau friptură cu garnitură, ear în zile de post supă de legume și mîncare groasă, ori apoi mîncare groasă de legume și mîncări făcute cu brînză, lapte sau ouă. La cină în zile de dulce va fi friptură sau mîncare groasă cu carne, în zile de post mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă.

c) Spălatul eventual și scrobitul rufelor;

d) Luminatul în timpul recerut;

e) Încălzitul în timp de iarnă;

f) In cas de lipsă medic, medicină și îngrijirea de lipsă;

g) Scaldă caldă în timpul iernii amesturat prescriselor igienii;

Afară de aceea superioritatea se va îngrijii, ca elevii pe lângă controla de lipsă să fie și ajutamați în studiere.

5. Părinții în decursul anului școl. să nu trimită la adresa sau la mâna elevilor bani, ci banii să vină la adresa superiorității, carea se va îngrijii să le procure rechisitele de școală, cărțile și celelalte ce le sunt de lipsă. Asemenea nici mîncări să nu le trimită, căci seminarul îl prevede cu cele de lipsă. Mîncările, ce părinții cu toate aceste le-ar trimite fiilor săi, se vor împărți între toți elevii, în cas de cantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivilor elevi.

6. Părinții sunt avertați, că pentru eventualele stricăciuni făcute de fii lor sunt răspunzători avînd să le rebonifice. De sine se înțelege, că pentru lucrurile și obiectele, ce se strică prin folosire, fără vina elevilor, nu se va cere nici o desdăunare.

7. Elevii se vor prezenta în 1 Sept. st. n. înaintea superiorității seminariale însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde aceștia vor plăti taxele de lipsă și vor da în seamă obiectele și lucrurile elevilor și li-se va designa mobilierul destinat spre folosința elevilor.

Blaj, în 10 Iulie 1902.

Emiliu Vicu,

rector al Seminarului junimeii române gr.-cat. stud. din Blaj.

„Donau“

societate de asigurare concesionată în Viena.

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) **Contra daunelor de foc**, edificii de locuit și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, **cară și vite** de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în paușal și în condiții avantajoase, mai departe: biserici, școli, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) **Pe viața omului** în combinațiuni deosebit de favorabile, capitalele asigurate se pot tolosi atât pentru asigurarea viitoriului familiei (cas de moarte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului și anumit după patru prospecte deosebite.

Informațiuni se dau și oferte se primesc la „Dacia“ institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie ca **Agentură principală**.

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(**Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească**).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arîndează și exarîndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprintate —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografie

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

